



Приватний вищий навчальний заклад  
ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ І  
ПІДПРИЄМНИЦТВА



# ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Міжнародна науково-практична онлайн-конференція:  
**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЇ, БІЗНЕСУ  
ТА УПРАВЛІННЯ У СУЧАСНОМУ СВІТІ»**

18-19 грудня 2025

Україна, США, Бразилія

**2025**



**СЕКЦІЯ XIII  
ПСИХОЛОГІЧНА РЕЗИЛЬЄНТНІСТЬ ТА АДАПТАЦІЯ  
В УМОВАХ ВІЙНИ Й КРИЗИ**

**УДК 811.162.1+327**

**ПОЛЬСЬКА МОВА ЯК ІНСТРУМЕНТ КОМУНІКАЦІЇ ТА  
УПРАВЛІННЯ В СУЧАСНОМУ ПОСТБІПОЛЯРНОМУ СВІТІ**

**POLISH AS A TOOL FOR COMMUNICATION AND MANAGEMENT IN  
THE MODERN POST-BIPOLAR WORLD**

*докт. істор. наук, доц. О.В. Кравченко  
Харківський національний економічний університет  
імені С. Кузнеця (Україна)*

*Dr. Sc. (History), Ass. Prof. O.V. Kravchenko  
Simon Kuznets Kharkiv National  
University of Economics (Ukraine)*

У сучасному постбіполярному світі зростає роль міжнародної та міждержавної комунікації. Глобалізаційні процеси впливають на зміни мовної політики. Міграції, вимушені переселення спонукають людство виходити із зони комфорту і пристосовуватися до нового середовища. Отже, виникає потреба вивчення іноземних мов, що є конче необхідним для адаптації в країні перебування. В Європейському Союзі підтримується політика багатомовності. Європейський Союз підкреслює значення знання мов для розвитку економіки та конкурентоздатності на світових ринках, збільшення інтелектуального потенціалу, а в глобальній перспективі — цілісний розвиток «старого континенту» [1, с. 92].

Для мільйонів українців, які були змушені покинути свою державу, таким новим середовищем стала Польща, отже виникла потреба вивчення польської мови для навчання, роботи, перебування.

Польська мова стала в нагоді для бізнесу, оскільки українські підприємці



перенесли свої підприємства на територію Польщі, де є певні вимоги до заповнення декларацій, документів, реклами, освітнього процесу). Польська мова є засобом міжкультурної взаємодії (особливо з Україною, враховуючи спільні історичні традиції, організуючи наукові конференції, відкриті лекції, беручи участь у спільних наукових і освітніх проєктах та реалізуючи інтерес до мовознавства), що дозволяє будувати міцні зв'язки та ефективно керувати як всередині країни, так і з міжнародними партнерами.

Польська мова як інструмент комунікації важлива для повсякденного спілкування, на роботі, в навчанні, при відвідуванні закладів охорони здоров'я, органів самоврядування, звернень до судових інституцій, податкових органів, ведення бізнесу, заповнення контрактів, переговорному процесі.

Методичні прийоми вивчення польської мови надзвичайно різноманітні: не лише офлайн, але й дистанційно, що створює додаткові можливості для навчання. Опанування польської мови в режимі онлайн дозволяє виконувати граматичні вправи, аудіо-завдання; дивитися фільми, слухати пісні, знайомитися з польською культурою, відвідувати віртуальні виставки, музеї; удосконалювати навички читання, письма; відповідати на запитання; виконувати інтерактивні завдання як синхронно, так і асинхронно. Особливо це важливо для студентів, які не мають доступу до традиційних методів навчання або спеціалізованих курсів, та їх бажання здобувати знання, не зважаючи на місце навчання або фінансові обмеження. Українське законодавство підтримує стрімкий розвиток дистанційної освіти. Це питання регулюють різні положення та нормативні документи законодавства України, а саме Закон України «Про освіту», «Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні», «Положення про дистанційне навчання», державна програма «Освіта» та ін. [2, с. 72].

Я. Є. Панова виділяє низку переваг дистанційного навчання у ЗВО: доступ до отримання знань, незалежно від місцезнаходження студента чи викладача; зниження витрат ЗВО (оренда приміщення, комунальні послуги,



тощо); можливість проведення занять для досить великої аудиторії студентів; збільшення обсягу самостійної роботи; підвищення рівня знань, за рахунок використання сучасних засобів ІКТ [2, с. 72].

Проведення занять з використанням платформи zoom та інших, використання соціальних мереж (Viber, Skype, WhatsApp та ін.), дозволяє проводити дистанційні уроки навіть більш ефективніше, ніж традиційні способи. Перевагами дистанційного вивчення польської мови є підтримка особистого контакту зі студентами; встановлення прямого голосового контакту в курсах дистанційного навчання; створення розмовних ситуацій, подібних до реального середовища; забезпечення зворотного зв'язку з аудиторією, оперативна співпраця та особисті контакти. Недоліками можна назвати фрагментацію навчання – виникнення ситуацій, що відволікають увагу студентів, обмеження часу спілкування, проблеми з написанням текстів і необхідністю їх оперативної перевірки та виправлення, планування занять для людей, що знаходяться в різних часових поясах або зайнятих на роботі [2, с. 73].

Вивчення польської мови дозволяє розширювати навички міжкультурної комунікації між представниками освітньої та наукової спільнот, журналістами, соціологами, істориками, філософами та представниками інших гуманітарних сфер. До навчального курсу можна включати теми щодо різних систем освіти, навчальних закладів та студентського життя, щодо специфіки професії, кар'єрного росту, пошуку роботи, перспектив в кар'єрі тощо.

Важливими для вивчення польською мовою сучасного постбіполірного суспільства є теми про міжнародні відносини та глобалізацію, важливість співпраці між країнами, обговорення глобальних проблем (міграція, біженці, економіка, зміни клімату), тем про Європейський Союз та Польща, роль Польщі на міжнародній арені.

Польська мова для управлінців може бути важлива в контексті вивчення



тем успішного підприємництва поляків, європейського економічного лідерства, управління конфліктами, культури та інформаційної безпеки.

Таким чином, вивчення польської мови є важливим інструментом комунікації, міжкультурного зв'язку, управління у сучасному світі, що постійно змінюється, рухається, конкурує і відкриває нові можливості.

**Перелік посилань:**

[1] Левчук П. Г. Мовна політика в країнах Європейського Союзу та Україна: аналіз та приклади добрих практик. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ee6dd3e0-f192-49f7-b598-fafbd39fce49/content> (дата звернення: 10.12.2025)

[2] Панова Я. Є. Особливості використання дистанційного навчання у викладанні іноземної мови. Актуальні проблеми міжкультурної комунікації, перекладу та порівняльних студій: Збірник матеріалів засідання круглого столу / За заг. ред. Н. А. Гайдук Маріуполь, 2021. С. 72 – 75.



**СЕКЦІЯ XIII  
ПСИХОЛОГІЧНА РЕЗИЛЬЄНТНІСТЬ ТА АДАПТАЦІЯ  
В УМОВАХ ВІЙНИ Й КРИЗИ**

- Кравченко О.В.*  
ПОЛЬСЬКА МОВА ЯК ІНСТРУМЕНТ КОМУНІКАЦІЇ ТА  
УПРАВЛІННЯ В СУЧАСНОМУ ПОСТБІПОЛЯРНОМУ СВІТІ 125
- Пліско О.В., Віннік Е.*  
ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ ЛЮДИНИ В УМОВАХ КРИЗИ 129

**СЕКЦІЯ XIV  
ПСИХОЛОГІЯ ОСВІТИ ТА РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ В  
ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ**

- Дроздова І.П., Куксов М.О.*  
РУДОЛЬФ ШТАЙНЕР: ФІЛОСОФ, МІСТИК І РЕФОРМАТОР 132
- Дроздова І.П., Овсянік Є.С.*  
МАРІЯ МОНТЕСОРІ: ЖІНКА, ЯКА ЗМІНИЛА СВІТ ОСВІТИ 136

**СЕКЦІЯ XV  
СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ТА РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОЇ  
КОМПЕТЕНТНОСТІ**

- Антонюк Г.С.*  
СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ТА РОЗВИТОК  
ЕМОЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ  
МАТЕМАТИКИ, ІНФОРМАТИКИ ТА STEM 140

**СЕКЦІЯ XVI  
ІНФОРМАЦІЙНА ТА КОГНІТИВНА ВІЙНА: ПСИХОЛОГІЯ  
СПРИЙНЯТТЯ, МАНІПУЛЯЦІЙ ТА ОСОБИСТОСТІ**

- Богдан Ж.Б., Доношенко В.Д.*  
ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ МЕХАНІЗМИ  
СПРИЙНЯТТЯ Й МАНІПУЛЯТИВНОГО ВПЛИВУ В УМОВАХ  
КОГНІТИВНОЇ ВІЙНИ 145